

Programma Economie en vrije tijdsbesteding

Inleiding Programma Economie en vrije tijdsbesteding

Inleiding

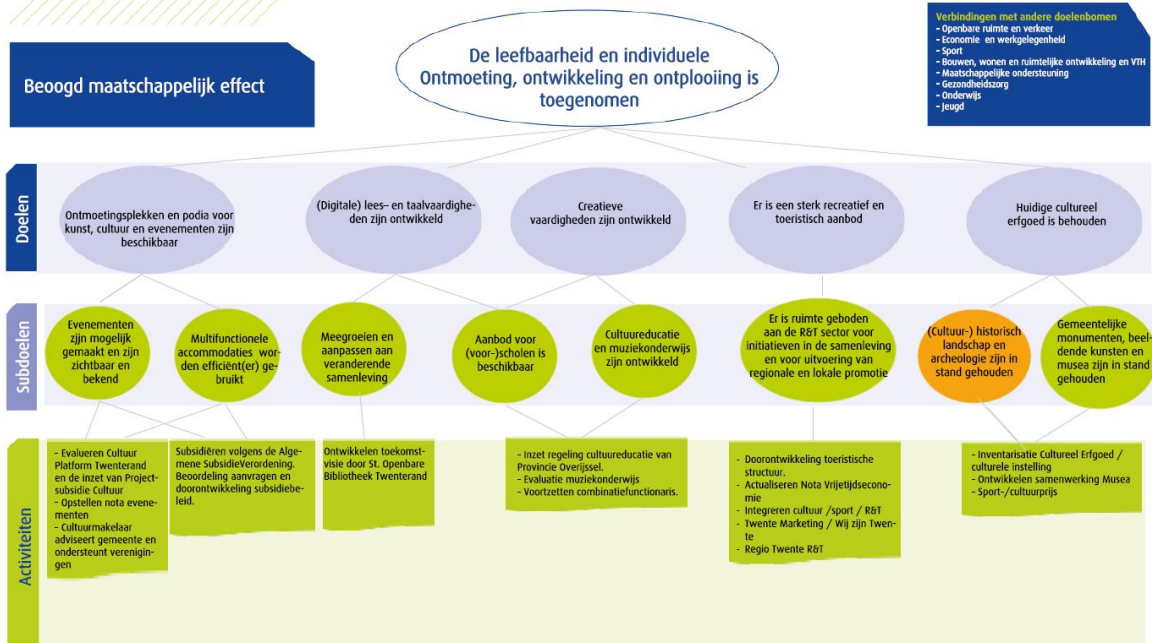
In het programma Economie en vrije tijdsbesteding wordt gewerkt aan economische opgaven en aan opgaven rond vrijetijdsbesteding. Het werkprogramma omvat twee programmalijnen.

1. Versterken werkgelegenheid met de doelenboom economie en werkgelegenheid.
2. Meedoen met de doelenboom cultuur en recreatie & toerisme en de doelenboom sport.

Doelenboom Cultuur en Recreatie & Toerisme

Doelenboom

Cultuur en Recreatie & Toerisme | Doelenbomen | 2019

Beoogd maatschappelijk effect: De leefbaarheid en individuele ontmoeting, ontwikkeling en ontplooiing is toegenomen

Doel: Ontmoetingsplekken en podia voor kunst, cultuur en evenementen zijn beschikbaar

Hieronder wordt verstaan fysieke ontmoetingsplekken zoals CCK2, De Klaampe, Het Punt en dergelijke, maar ook digitale ontmoetingsplekken.

Doel: (Digitale) lees- en taalvaardigheden zijn ontwikkeld

Hieronder wordt verstaan lectuur, literatuur, maar ook digitale media en dergelijke.

Doel: Creatieve vaardigheden zijn ontwikkeld

Cultuureducatie: alle vormen van educatie waarbij cultuur als doel of middel wordt ingezet, zowel actief, receptief en reflectief. Cultuuruitingen kunnen een middel zijn om andere leergebieden te ondersteunen, zoals geschiedenis, aardrijkskunde, maatschappijleer, economie of wiskunde.

Doel: Er is een sterk recreatief en toeristisch aanbod

Recreatief en toeristisch aanbod bevat verblijfsrecreatie maar ook de dagrecreatieve voorzieningen.

Doel: Huidig Cultureel erfgoed is behouden

Cultureel erfgoed: sporen uit het verleden in het heden, die zichtbaar en tastbaar aanwezig zijn. Dat kunnen voorwerpen zijn in musea, archeologische vondsten, archieven, monumenten en landschappen (materieel), maar ook de daaraan verbonden gebruiken, verhalen en gewoonten (immaterieel). De monumentenlijst is opgenomen in de Welstandsnota Twenterand.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Evenementen zijn mogelijk gemaakt en zijn zichtbaar en bekend

Het faciliteren van evenementen door o.a. het afgeven van vergunningen en afstemming met betrokkenen. Daarnaast is er gezamenlijk een breed en gestructureerd activiteitenprogramma opgezet van verschillende organisaties uit de vrijetijdseconomie.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Evaluëren Cultuur Platform Twenterand en de inzet van Projectsubsidie Cultuur**

De evaluatie van het cultuurplatform heeft geleid tot een aanpassing van het reglement van het cultuurplatform. De rol van het platform is hierbij aangescherpt en daarnaast is opgenomen dat alle cultuurdisciplines vertegenwoordigd moeten zijn.

In het voorjaar 2019 is het reglement voor de projectsubsidies cultuur 2019 en 2020 vastgesteld door het college en zijn extra middelen beschikbaar gesteld (voor 2019: €13.000 en voor 2020: € 13.000). In 2019 zijn 11 culturele projecten gehonoreerd. Het doel van de projectsubsidies cultuur is het aanjagen van nieuwe ontwikkelingen. In 2019 is extra aandacht geweest voor theater en voor het sociaal domein.

- **Subsidiëren volgens de Algemene SubsidieVerordening. Beoordeling aanvragen en doorontwikkeling subsidiebeleid.**

De raad heeft voor het jaar 2019 een bedrag van ongeveer € 4 miljoen euro beschikbaar gesteld voor het realiseren van doelen uit de programmabegroting. Er zijn 70 aanvragen ontvangen. Voor het tweede achtereenvolgende jaar zijn deze aanvragen beoordeeld door een commissie met een onafhankelijk voorzitter. Bij deze aanvragen vindt beoordeling plaats volgende de vastgestelde subsidie spelregels. Het aantal aanvragen om subsidie voor 2019 was hoger dan de beschikbare subsidieplafonds. De beoordelingscommissie heeft daarom een rangordelijst opgesteld. Het college heeft uiteindelijk het definitieve besluit genomen over de verdeling van de subsidiegelden 2019. Daarnaast heeft de commissie aanbevelingen gedaan voor een nieuw subsidiebeleid. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het scherpen prioriteren van doelstellingen en meerjarenafspraken met grote gesubsidieerde instellingen.

- **Opstellen nota evenementen**

In 2019 is het Evenementenkompas Twenterand opgesteld. Input hiervoor is opgehaald bij de organisatoren van evenementen. Tijdens de eerste bijeenkomst, op 17 april 2019, hebben we met elkaar van gedachten gewisseld over het organiseren van evenementen in onze gemeente. Met elkaar hebben we gesproken over punten waar organisatoren tegenaan lopen en welke kansen ze zien. Daarna zijn intern een aantal onderwerp verder uitgezocht en is de aanwezige informatie over evenementen en de aanvraag van een vergunning verzameld en gebundeld in het Evenementenkompas Twenterand. Tijdens de tweede bijeenkomst op 26 november 2019 zijn in een vervolgbijeenkomst met organisatoren van evenementen gesproken over een aantal deelonderwerpen. Beide avonden zijn goed bezocht. De input van beide avonden is verwerkt in het EvenementenKompas Gemeente Twenterand.

Subdoel: Multifunctionele accommodaties worden efficiënt (er) gebruikt

Het betreft de volgende accommodaties: Kulturhus De Klaampe Westerhaar, Het Punt Vroomshoop, Dorpshuizen en overige podia voor cultuur

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Evaluëren Cultuur Platform Twenterand en de inzet van Projectsubsidie Cultuur**

De evaluatie van het cultuurplatform heeft geleid tot een aanpassing van het reglement van het cultuurplatform. De rol van het platform is hierbij aangescherpt en daarnaast is opgenomen dat alle cultuurdisciplines vertegenwoordigd moeten zijn.

In het voorjaar 2019 is het reglement voor de projectsubsidies cultuur 2019 en 2020 vastgesteld door het college en zijn extra middelen beschikbaar gesteld (voor 2019: €13.000 en voor 2020: €13.000). In 2019 zijn 11 culturele projecten gehonoreerd. Het doel van de projectsubsidies cultuur is het aanjagen van nieuwe ontwikkelingen. In 2019 is extra aandacht geweest voor theater en voor het sociaal domein.

- **Subsidiëren volgens de Algemene Subsidieverordening. Beoordeling aanvragen en doorontwikkeling subsidiebeleid.**

De raad heeft voor het jaar 2019 een bedrag van ongeveer € 4 miljoen euro beschikbaar gesteld voor het realiseren van doelen uit de programmabegroting. Er zijn 70 aanvragen ontvangen. Voor het tweede achtereenvolgende jaar zijn deze aanvragen beoordeeld door een commissie met een onafhankelijk voorzitter. Bij deze aanvragen vindt beoordeling plaats volgende de vastgestelde subsidie spelregels. Het aantal aanvragen om subsidie voor 2019 was hoger dan de beschikbare subsidieplafonds. De beoordelingscommissie heeft daarom een rangordelijst opgesteld. Het college heeft uiteindelijk het definitieve besluit genomen over de verdeling van de subsidiegelden 2019. Daarnaast heeft de commissie aanbevelingen gedaan voor een nieuw subsidiebeleid. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het scherpen prioriteren van doelstellingen en meerjarenafspraken met grote gesubsidieerde instellingen.

Subdoel: Meegroeien en aanpassen aan de veranderende samenleving

De ontwikkeling van de (digitale) lees—en taalvaardigheden moet meegroeien met en zich aanpassen aan de veranderde samenleving.

Subdoel: Aanbod voor (voor-)scholen is beschikbaar

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Evaluatie muziekonderwijs**

Naar aanleiding van de evaluatie hebben wij een maatschappelijke opdracht voor de muziekverenigingen opgesteld. Het uitgangspunt hierbij is de maatschappelijke vraag van de gemeente. Dit heeft geleid tot de volgende opdracht voor 2020 en 2021:

- **Talentontwikkeling** : muziekonderwijs voor jongeren tot 18 jaar
- **Representatie**: Muzikale opluistering van plechtigheden en openbare feestelijkheden
- **Participatie** : experiment vergroten maatschappelijke functie muziekverenigingen. Bij dit nieuwe onderdeel "participatie" dagen wij de muziekverenigingen uit om hun maatschappelijke rol te verbreden. Deze opdracht is er op gericht dat alle inwoners actief deelnemen aan kunst en cultuur. De verenigingen gaan hiervoor samenwerkingsverbanden aan met andere maatschappelijke organisaties in Twenterand.

Er is een jaarlijks bedrag van € 180.000 beschikbaar om deze opdracht uit te voeren.

Subdoel: Cultuureducatie en muziekonderwijs zijn ontwikkeld

Twenterand heeft een cultuurklapper waarin culturele activiteiten zijn opgenomen die scholen kunnen inkopen. Muziekonderwijs wordt gegeven door de plaatselijke muziekverenigingen.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Evaluatie muziekonderwijs**

Naar aanleiding van de evaluatie hebben wij een maatschappelijke opdracht voor de muziekverenigingen opgesteld. Het uitgangspunt hierbij is de maatschappelijke vraag van de gemeente. Dit heeft geleid tot de volgende opdracht voor 2020 en 2021:

- **Talentontwikkeling** : muziekonderwijs voor jongeren tot 18 jaar
- **Representatie**: Muzikale opluistering van plechtigheden en openbare feestelijkheden

- **Participatie** : experiment vergroten maatschappelijke functie muziekverenigingen. Bij dit nieuwe onderdeel "participatie" dagen wij de muziekverenigingen uit om hun maatschappelijke rol te verbreden. Deze opdracht is er op gericht dat alle inwoners actief deelnemen aan kunst en cultuur. De verenigingen gaan hiervoor samenwerkingsverbanden aan met andere maatschappelijke organisaties in Twenterand.

Er is een jaarlijks bedrag van € 180.000 beschikbaar om deze opdracht uit te voeren.

Subdoel: Er is ruimte geboden aan de R&T sector voor initiatieven in de samenleving en voor uitvoering van regionale en lokale promotie

Voor plannen in de R&T-sector wordt gekeken welke mogelijkheden er zijn om ze te realiseren. Regionale promotie wordt uitgevoerd op Twentse schaal. Lokale promotie wordt verzorgd door Twenterand Tourist Info.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Actualiseren Nota Vrijtijdseconomie**
In 2019 heeft de TTI haar werkzaamheden beëindigd en is Gastvrij Twenterand gestart. Bij het actualiseren van de nota Vrijtijdseconomie moet de werkwijze van Gastvrij Twenterand, visie en manier van werken worden meegenomen. Daarom wordt de actualisatie doorgeschoven naar 2020.
- **Doorontwikkeling toeristische structuur.**
In 2019 is TTI met haar taken gestopt. Begin 2019 is gestart met de oprichting van een nieuwe ondernemers gerichte organisatie Gastvrij Twenterand. In overleg met TTI neemt Gastvrij Twenterand een aantal taken over. De overgang van TTI naar Gastvrij Twenterand is soepel verlopen.

Subdoel: Cultuurhistorisch landschap en archeologie zijn in stand gehouden

Het is wettelijk verplicht om bouwaanvragen te toetsen op archeologische waarden. We hebben met Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE) een samenwerkingsovereenkomst gesloten over het wederopbouwgebied.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Inventarisatie Cultureel Erfgoed / culturele instelling**
In het kader van het cultureel erfgoed is gesproken met alle erfgoedorganisaties in onze gemeente. Geconstateerd is dat het behoud van erfgoed iets is dat gezamenlijk moet worden opgepakt. Dit betekent dat het wenselijk is om de samenwerking tussen de erfgoedinstellingen verder te stimuleren. Bij de provincie Overijssel is een subsidie-aanvraag ingediend voor het vormgeven van de samenwerking tussen de musea. Toekenning van de subsidie wordt verwacht in 2020. Dan zal ook de samenwerking verder vorm krijgen.
- **Ontwikkelen samenwerking Musea**
De ontwikkeling samenwerking musea wordt meegenomen in de verdere uitwerking van het onderzoek cultureel erfgoed.

Subdoel: Gemeentelijke monumenten, beeldende kunst en musea zijn in stand gehouden

Het gaat om de volgende musea: Museum Oud Vriezenveen, Veenmuseum, Peddemorsboerderij en het Middendorpshuis. Zowel landelijke als gemeentelijke monumenten zijn opgenomen in de welstandsnota, zie www.twenterand.nl.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Inventarisatie Cultureel Erfgoed / culturele instelling**

In het kader van het cultureel erfgoed is gesproken met alle erfgoedorganisaties in onze gemeente. Geconstateerd is dat het behoud van erfgoed iets is dat gezamenlijk moet worden opgepakt. Dit betekent dat het wenselijk is om de samenwerking tussen de erfgoedinstellingen verder te stimuleren. Bij de provincie Overijssel is een subsidie-aanvraag ingediend voor het vormgeven van de samenwerking tussen de musea. Toekenning van de subsidie wordt verwacht in 2020. Dan zal ook de samenwerking verder vorm krijgen.

- **Ontwikkelen samenwerking Musea**

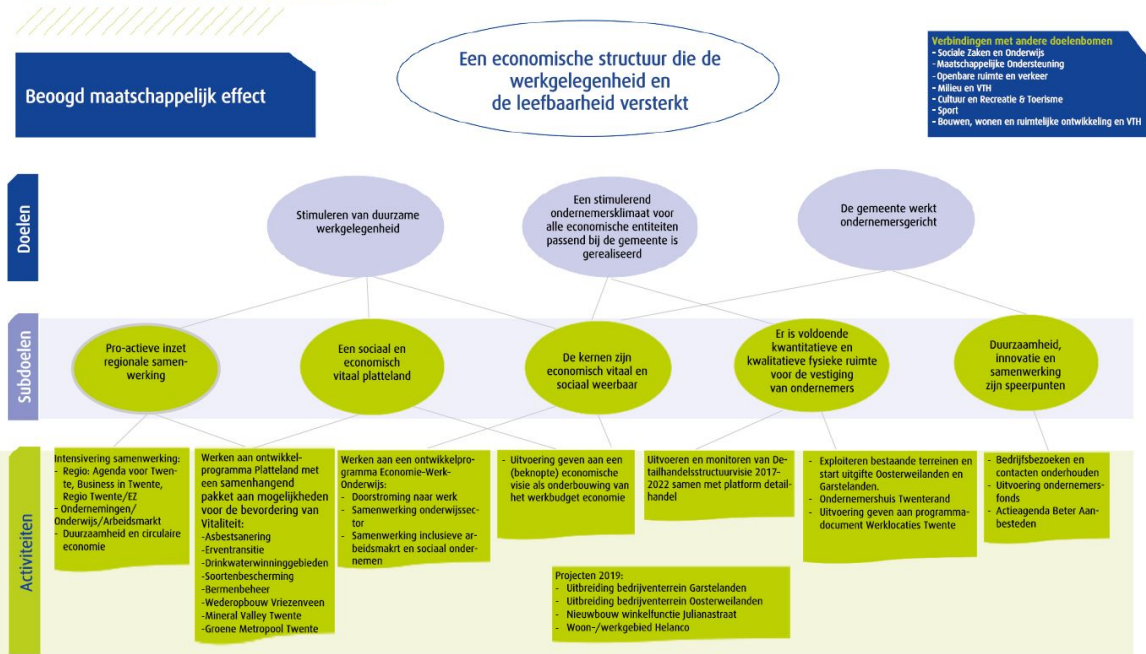
De ontwikkeling samenwerking musea wordt meegenomen in de verdere uitwerking van het onderzoek cultureel erfgoed.

Doelenboom Economie en werkgelegenheid

Doelenboom

Economie en Werkgelegenheid | Doelenbomen | 2019

Beoogd maatschappelijk effect: Een economische structuur die de werkgelegenheid en de leefbaarheid versterkt

Doel: Stimuleren van duurzame werkgelegenheid

Samen met sociale domein de werkgelegenheid in Twenterand stimuleren en nog meer de verbinding te zoeken tussen economie, een inclusieve arbeidsmarkt en arbeidsparticipatie.

Doel: Een stimulerend ondernemersklimaat voor alle economische entiteiten passend bij de gemeente is gerealiseerd

Economische entiteiten betreffen alle ondernemersvormen, zowel commerciële als niet-commerciële bedrijven. Met passend bij de gemeente wordt bedoeld dat het past bij de wensen die de ondernemer in Twenterand heeft.

Doel: De gemeente werkt ondernemersgericht

Dit betekent actief informatie/kennis/ervaringen en dergelijke ophalen bij en delen met ondernemers ten behoeve van (beleids)ontwikkeling.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Pro-actieve inzet regionale samenwerking

De bestuurlijk en ambtelijke samenwerking met de partners in de regio zodanig maken dat de lokale doelen en regionale doelen explicieter en inzichtelijker voor de gemeenteraad en inwoners van Twenterand zijn.

Subdoel: Een sociaal en economisch vitaal platteland

Het platteland betreft het buitengebied (alle inwoners en erven buiten de kernen) van Twenterand.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Uitvoering geven aan een (beknpte) economische visie als onderbouwing van het werkbudget economie**
In 2019 is de economische visie 'De toekomst van BV Twenterand' in samenwerking met ondernemend Twenterand opgesteld. In december 2019 is de visie vastgesteld door de gemeenteraad.
- **Werken aan ontwikkel-programma Platteland met een samenhangend pakket aan mogelijkheden voor de bevordering van Vitaliteit:**
In 2019 is een trainee begonnen met data-analyse op het platteland. Deze data worden gebruikt als input voor het ontwikkelprogramma Platteland en de visie Buitengebied. In 2020 wordt hier verder aan gewerkt.

Subdoel: De kernen zijn economisch vitaal en sociaal weerbaar

Het behouden van de aanwezige en faciliteren van nieuwe bedrijvigheid en werkgelegenheid en tegelijkertijd het versterken en toekomstbestendig maken van de werkgelegenheidsstructuur, waarbij ondernemerschap optimaal wordt gestimuleerd.

Subdoel: Er is voldoende kwantitatieve en kwalitatieve fysieke ruimte voor de huisvesting van ondernemers aanwezig

Met kwantitatief fysieke ruimte wordt bedoeld dat er voldoende vestigingsmogelijkheden voor bedrijven zijn. Met kwalitatieve fysieke ruimte bedoelen we dat de vraag van ondernemers aansluit bij het beschikbare aanbod en de benodigde voorzieningen, bijv. glasvezel.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Exploiteren bestaande terreinen en start uitgifte Oosterweilanden en Garstelanden.**
Begin 2019 is bedrijventerrein Oosterweilanden bouwrijp gemaakt. Er wordt extra ingezet op de verkoop van de gronden op dit terrein en andere terreinen. Na de zomervakantie is de verkoop van de gronden in gang gezet. De uitbreiding van bedrijventerrein Garstelanden is nog niet gereed. Het concept bestemmingsplan is gereed. Door de ligging van het terrein aan de Engbertsdijkvenen en de Pfas en Stikstofproblematiek moet worden gewacht op nieuwe rekenmethodes.

Subdoel: Duurzaamheid, innovatie en samenwerking zijn speerpunten

Vanuit de nieuwe rol van de gemeente als facilitator / regisseur wordt vooral ingezet op duurzaamheid, innovatie en samenwerking.

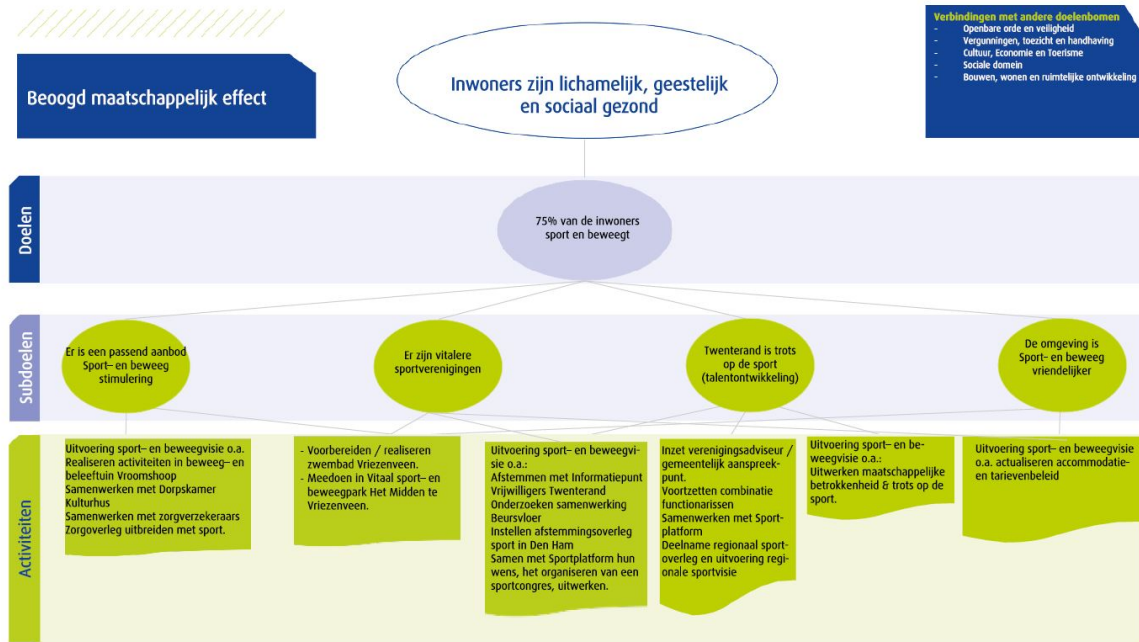
Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Actieagenda Beter Aanbesteden**
In 2019 is de inkoopfunctie op diverse onderdelen verder versterkt. Om meer structuur aan te brengen is een plan van aanpak opgesteld dat de komende tijd verder uitgewerkt wordt.

Doelenboom Sport

Doelenboom

Sport | Doelenbomen | 2019

Beoogd maatschappelijk effect: Inwoners zijn lichamelijk, geestelijk en sociaal gezond

Doel: 75% van de inwoners sport en beweegt

Hoe vitaler iemand is, hoe groter de kans dat diegene kan deelnemen in de maatschappij en zelfstandig thuis kan blijven wonen.

De rijksoverheid streeft in het kader van het Olympisch Plan 2028 naar een samenleving waarin minimaal 75% van de Nederlanders uit alle lagen van de bevolking regelmatig aan sport en bewegen doet. Ook in Twenterand hebben wij deze ambitie. De onderzoeken naar deelname worden uitgevoerd door Sportservice Overijssel. De metingen uit 2016 laten het volgende beeld zien:

	Sportdeelname Ned.	Norm gezond bewegen
4-18 jaar	75%	7%
19-65 jaar	46%	59%
65+	33%	68%

Het streven is om in deze collegeperiode 75% van de inwoners te laten sporten en bewegen. Dat houdt in dat met name op de doelgroep vanaf 19 jaar ingezet wordt.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Er is een passend aanbod sport- en beweegstimulering

Ambitie: Samen met sport- en beweegaanbieders een passend kwalitatief aanbod aanbieden, met specifieke aandacht voor jeugd, senioren, mensen met een beperking en kwetsbare groepen.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Meedoen in Vitaal sport- en beweegpark Het Midden te Vriezenveen**
In 2019 is een onderzoek uitgevoerd naar de haalbaarheid van een Multifunctionele Accommodatie (een zwembad, twee sporthallen). Bij dit onderzoek zijn diverse partijen betrokken. Initiatieven en ideeën zijn opgehaald, uitgewerkt en doorgerekend. De raad is over de uitkomsten geïnformeerd in december 2019.
- **Vorbereiden / realiseren zwembad Vriezenveen**
In 2019 is een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd Multifunctionele Accommodatie (een zwembad, twee sporthallen) op Sportpark Het Midden in Vriezenveen (zie betreffende activiteit).

Subdoel: Er zijn vitalere sportverenigingen

Ambitie: De maatschappelijke rol en betrokkenheid van sportverenigingen vergroten en versterken door de samenwerking te bevorderen met andere sportverenigingen en organisaties.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Meedoen in Vitaal sport- en beweegpark Het Midden te Vriezenveen**
In 2019 is een onderzoek uitgevoerd naar de haalbaarheid van een Multifunctionele Accommodatie (een zwembad, twee sporthallen). Bij dit onderzoek zijn diverse partijen betrokken. Initiatieven en ideeën zijn opgehaald, uitgewerkt en doorgerekend. De raad is over de uitkomsten geïnformeerd in december 2019.
- **Vorbereiden / realiseren zwembad Vriezenveen**
In 2019 is een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd Multifunctionele Accommodatie (een zwembad, twee sporthallen) op Sportpark Het Midden in Vriezenveen (zie betreffende activiteit).

Subdoel: Twenterand is trots op de sport (talentontwikkeling)

Ambitie: Faciliteren van sportevenementen om de publieke waarde voor de promotie van sport en bewegen volop te benutten

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Meedoen in Vitaal sport- en beweegpark Het Midden te Vriezenveen**
In 2019 is een onderzoek uitgevoerd naar de haalbaarheid van een Multifunctionele Accommodatie (een zwembad, twee sporthallen). Bij dit onderzoek zijn diverse partijen betrokken. Initiatieven en ideeën zijn opgehaald, uitgewerkt en doorgerekend. De raad is over de uitkomsten geïnformeerd in december 2019.
- **Vorbereiden / realiseren zwembad Vriezenveen**
In 2019 is een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd Multifunctionele Accommodatie (een zwembad, twee sporthallen) op Sportpark Het Midden in Vriezenveen (zie betreffende activiteit).
- **Sport-/cultuurprijs**
In 2019 is voor de eerste keer de Sportprijs uitgereikt. De uitreiking was gekoppeld aan het sportfestijn. Het was een mooie avond waarin de sporters in het zonnetje zijn gezet.

Subdoel: De omgeving is sport- en beweegvriendelijker

Ambitie: Het in standhouden van een kwalitatief goede basisinfrastructuur van gemeentelijke sport- en beweegaccommodaties voor het sporten, spelen en bewegen door de inwoners van Twenterand.

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Uitvoering sport- en bewegvisie o.a. actualiseren accommodatie- en tarievenbeleid**
Het tarievenbeleid is in 2019 aangepast en vastgesteld door de gemeenteraad. Het onderzoek naar een multifunctionele accommodatie voor Sportpark Het Midden heeft in 2019 veel tijd gekost. Hierdoor is het accommodatiebeleid vooralsnog niet aangepast.

Wat heeft het gekost

Overzicht baten en lasten Economie en vrije tijdsbesteding

Overzicht baten en lasten economie en vrije tijdsbesteding

	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Incidenteel gerealiseerd in boekjaar
<u>Doelenboom cultuur en recreatie en toerisme</u>				
Lasten	1.916.360	2.172.515	2.038.682	100.000
Baten	-394.393	-349.573	-349.573	0
Saldo van baten en lasten	1.521.968	1.822.942	1.689.109	100.000
<u>Doelenboom economie en werkgelegenheid</u>				
Lasten	1.411.787	1.509.234	1.309.399	35.104
Baten	-42.964	-31.432	-61.432	0
Saldo van baten en lasten	1.368.823	1.477.802	1.247.967	35.104
<u>Doelenboom sport</u>				
Lasten	2.597.785	3.958.012	2.590.181	0
Baten	-329.371	-301.447	-301.447	0
Saldo van baten en lasten	2.268.414	3.656.565	2.288.734	0
Totaal programma lasten	5.925.932	7.639.761	5.938.262	135.104
Totaal programma baten	-766.727	-682.452	-712.452	0
<u>Totaal saldo van baten en lasten</u>	5.159.205	6.957.309	5.225.810	135.104
Mutaties reserves db cultuur en recreatie en toerisme	-421.757	-1.116.840		
Mutaties reserves db economie en werkgelegenheid	-303.708	0		
Mutaties reserves db sport	-289.624	-1.375.059		
Totaal mutatie reserves *	-1.015.088	-2.491.899	-645.183	-35.104
<u>Geraamd resultaat</u>	4.144.117	4.465.410	4.580.627	100.000

* in de primitieve begroting was dit bedrag nog niet uitgesplitst over de diverse doelebomen

gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten -1.798.104

Wat heeft het gekost

Verschillenverklaring programma Economie en vrije tijdsbesteding

Het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten op programma 3 is € 1.798.104 lager dan geraamd. Dit verschil wordt onder andere veroorzaakt door onderstaande gegevens.

- In 2019 is niet het gehele geraamde bedrag voor 'werkbudget economie' uitgegeven, waardoor sprake is van een overschrijding van € 5.000 en € 108.000 van 2018. De oorzaak hiervan is dat er gelden voor het ondernemersfonds in dit budget zitten (€ 100.000) Hiervan is slechts een deel uitgegeven en de overige uitgaven vinden plaats in 2020 en zorgen dan waarschijnlijk voor een overschrijding op dit budget. Voor Agenda van Twente projecten zijn geen uitgaven gedaan in 2019, dit levert een voordeel op van € 25.000, dit bedrag blijft in de

reserve voor de komende jaren. In 2019 is er meer grond in erfpacht gegeven. Dit zorgt voor een extra inkomst van ruim € 14.000.

- De gemeentelijke bijdrage aan muziekscholen voor 2019 was € 120.000, in dit zelfde jaar is de afrekening geweest voor de voorgaande jaren, er moest door de 4 muziekverenigingen € 36.960 worden terugbetaald, dit levert een voordeel op.
- Door de hogere kosten voor gas en schoonmaak is er een overschrijding op de geraamde bedragen voor de sporthallen. Dit bedraagt bijna € 36.000. Eveneens wordt de btw nu op het product geboekt wat voorheen niet het geval was, omdat dit door gewijzigde regelgeving niet meer is toegestaan. De meerkosten in verband met het niet kunnen terugvragen van de BTW op sport worden (gedeeltelijk) gedekt door de zogenoemde SPUK-bijdrage. Deze bedraagt in 2019 bijna € 147.000 en waren niet geraamd.
- De kosten voor meerjarig onderhoud aan de diverse sporthallen in de gemeente zijn in 2019 onderschreden met € 320.000. De kosten voor meerjarig onderhoud worden gedekt uit de reserve 'onderhoud gebouwen, bruggen en kunstwerken', de onttrekking uit deze reserve is eveneens lager dan geraamd.
De kosten voor Leader zijn in 2019 met 28.000 onderschreden. Aangezien deze kosten worden gedekt door een bijdrage uit de reserve, is deze onttrekking eveneens lager.
- Voor beide zwembaden geldt dat er meer kosten zijn gemaakt voor gas, water en elektra dan geraamd. Dit zorgt voor een nadeel van ruim € 25.000. Het onderhoud van zwembad de Stamper laat een nadeel zien van € 22.481, er is meer onderhoud aan het zwembad geweest dan bij de begroting voorzien. Ook voor zwembad de Zandstuve is er een overschrijding op het budget inkoop materialen van € 12.320. Er is een nieuw systeem aangeschaft in 2018 dat goedkoper in aanschaf was maar duurder in gebruik.
Het geraamde bedrag van € 60.835 meerjarig onderhoud zwembaden is niet geheel besteed in 2019, we zien hier een overschrijding van ruim € 47.000. De onttrekking uit de reserve 'onderhoud gebouwen, bruggen en kunstwerken' is hierdoor lager.
- In afwachting van het 'onderzoek (toekomst) zwembaden' is het geraamde bedrag voor meerjarig onderhoud sportbeleid (€ 1.184.818) niet besteed. De onttrekking uit de reserve onderhoud gebouwen, bruggen en kunstwerken is hierdoor eveneens lager.
- Het nadeel van ruim € 10.000 bij sportpark 'De Bosrand' komt door meer onderhoud, onder andere aan het kunstgrasveld.
- De kosten voor het meerjarig onderhoud aan de diverse sportparken in de gemeente zijn in 2019 onderschreden met ruim € 42.000. Deze kosten worden gedekt uit de reserve 'onderhoud gebouwen, bruggen en kunstwerken', waardoor deze bijdrage eveneens lager is dan geraamd.
- In 2019 zijn er bij Kulturhus De Klaampe meer schademeldingen in verband met vandalisme geweest en zijn er brandwerende maatregelen aangebracht. Ook is de cv gerepareerd. Dit zorgt voor een overschrijding van € 27.000.

Onderstaande posten zijn in 2019 onderschreden, omdat de kosten in 2020 gemaakt worden. Deze posten worden hier apart benoemd, aangezien de budgetten niet overgeheveld worden naar 2020, waardoor dit tot een overschrijding zou kunnen leiden in 2020. Als verklaring kan dan worden verwezen naar dit jaarverslag.

2019

Werkbudget economie € 113.000